

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет туризму

Кафедра туризмознавства і краєзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ МУЗЕЄЗНАВСТВА

Рівень вищої освіти - бакалаврський
(перший (бакалаврський); другий (магістерський); третій (освітньо-науковий))

Освітня програма « Туризм»

Спеціальність 242 Туризм

шифр і назва

Спеціалізація

за наявності

Галузь знань 24 Сфера обслуговування

шифр і назва

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 3 від 18 жовтня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчального курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи музеєзнавства
Викладач (-і)	Вичівський Павло Павлович
Контактний телефон викладача	+380951261040
E-mail викладача	pavlo.vuchivskui@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Змішаний (<i>blended</i>) – очно-дистанційний
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС –3 (90 год.) 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=73&id_cou=3579
Консультації	Обговорення питань, що виникають у студентів під час вивчення тем, у класі Classroom https://classroom.google.com/r/MzEwOTI3NjIyMTBa/sort-last-name
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Дисципліна «Основи музеєзнавства» ознайомлює студентів з теоретико-методологічними та практичними аспектами дослідження курсу. Зокрема, у теоретико-методологічних основах курсу зазначені основні парадигми, концепції та закономірності. Проаналізовані основні наукові підходи та методи дослідження. У понятєво-термінологічному апараті зазначені основні терміни та поняття, які використовуються при студіюванні курсу, зазначені різні підходи їх інтерпретації. Курсом передбачено вивчення історії становлення музеїв в Україні та світі. При вивченні дисципліни розглядаються схеми класифікацій музеїв, звернуто увагу на відображення ступеня залучення музеїв до розвитку туризму. На основі природних і соціально-економічних закономірностей розвитку туризму проведений аналіз регіональних особливостей використання музеїв у туристичній сфері України та світу.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Мета – ознайомити студентів із найважливішими закономірностями та головними етапами розвитку вітчизняного і світового музеєзнавства, дати характеристику теоретичним і практичним аспектам діяльності та функціонування музеїв світу. Цілі: – засвоєння студентами головних закономірностей розвитку музейної справи в Україні та світі; – формування уявлень про головні досягнення та культурну спадщину вітчизняного музейництва; – визначення характерних рис самобутньої української культури (на прикладі музейної спадщини) та її місця в загальнолюдському культурному просторі; – розкриття характеру зв'язку світового та вітчизняного музейництва; – навчання студентів орієнтуватися в кращих надбаннях світової та вітчизняної музейної спадщини.	
4. Компетентності	

К03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо				
К04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу				
К05. Прагнення до збереження навколишнього середовища				
К06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел				
К09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми				
К12. Навички міжособистісної взаємодії				
К13. Здатність планувати та управляти часом				
К14. Здатність працювати в команді та автономно				
К15.Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності				
К16.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях				
5. Результати навчання				
ПР15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.				
ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.				
ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.				
ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.				
ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв’язанні професійних завдань.				
ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв’язання.				
ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.				
ПР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.				
6. Організація навчання				
Обсяг навчальної дисципліни				
Вид заняття		Загальна кількість годин		
лекції		12		
семінарські заняття / практичні / лабораторні		18		
самостійна робота		60		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
II	242 туризм	1	вибіркова	
Тематика курсу				
Тема, план	Форма заняття	Література	Вага оцінки	Термін виконання

Тема 1. Музеї як складова туристичної галузі Музейні установи в системі туризму. Музеєзнавство як наука. Об'єкт, предмет та структура науки. Історія розвитку музейної справи в Україні. Основні критерії класифікації музеїв. Критерії поділу музеїв за профілем.	лекція/ практ. зан./сам.ро б	1,5,7	3%	Відповідно до розкладу навчання
Тема 2. Принципи класифікації музеїв в Україні Основні критерії класифікації музеїв. Критерії поділу музеїв за профілем	лекція/ практ. зан./сам.ро б	2,4,6	3%	Відповідно до розкладу навчання
Тема 3. Класифікація музеїв України Красназнавчі музеї. Музеї художнього профілю. Музеї літературного профілю. Архітектурні музеї. Музеї природничого профілю. Екомузеї. Науково-технічні музеї. Музеї-заповідники. Віртуальні музеї. Інші види музеїв (замки-музеї; палаци-музеї; музеї-садиби; будинки-музеї; музеї-квартири; музеї-монастирі; музеї-храми; музеї-цвинтарі; музеї-підприємства (заводи, фабрики, вокзали, поштові станції); музеї-майстерні; музеї-кав'ярні (паби, винні підвали та ін.); музеї-кораблі)	лекція/ практ. зан./сам.ро б	5,7,	3%	Відповідно до розкладу навчання
Тема 4. Основні напрямки роботи музеїв Фондова робота. Експозиційна діяльність	лекція/ практ. зан./сам.ро б	3,8,	3%	Відповідно до розкладу навчання
Тема 5. Характеристика музеїв України (І частина) Красназнавчі музеї. Музеї художнього профілю. Музеї літературного профілю. Архітектурні музеї.	лекція/ практ. зан./сам.ро б	2,4,5	3%	Відповідно до розкладу навчання

Тема 6. Характеристика музеїв України (II частина) Музеї природничого профілю. Екомузеї. Науково-технічні музеї. Музеї-заповідники. Віртуальні музеї.	лекція/ практ. зан./сам.ро б	1,7,8	3%	Відповідно до розкладу навчання
Тема 7. Характеристика музеїв України (III частина) Замки-музеї, палаци-музеї; музеї-садиби. Будинки-музеї, музеї-квартири. Музеї-монастирі, музеї-храми, музеї-цвинтарі. Музеї-підприємства (заводи, фабрики, вокзали, поштові станції); музеї-майстерні, музеї-кав'ярні (паби, винні підвали та ін.), музеї-кораблі.	лекція/ практ. зан./сам.ро б	3,4,5	3%	Відповідно до розкладу навчання
Тема 8. Науково-фондова та експозиційна робота музеїв. Культурно-освітня діяльність музеїв. Науково-фондова робота музеїв. Експозиційна робота музеїв. Екскурсійно-виставкова діяльність музеїв. Освітньо-виховний потенціал музею.	лекція/ практ. зан./сам.ро б	4,5,8	3%	Відповідно до розкладу навчання
Тема 9. Характеристика найвідоміших музеїв світу (I частина) Галерея Уффіці (Італія). Британський музей. Музей Прадо (Іспанія). Музей Ватикану. Лувр (Франція)	лекція/ практ. зан./сам.ро б	2,3,7	3%	Відповідно до розкладу навчання
Тема 10. Характеристика найвідоміших музеїв світу (II частина) Каїрський єгипетський музей. Метрополітен-музей (США). Гугун (Китай). Національна галерея мистецтв (США). Ермітаж (Росія)	лекція/ практ. зан./сам.ро б	1,4,7	3%	Відповідно до розкладу навчання

Тема 11. Комерційна та фандрайзингова діяльність музеїв Діяльність музеїв в сучасних умовах. Послуги платного відвідування установи. Електронна комерція, виставково-експозиційна діяльність. Фандрайзингова діяльність.	лекція/ практ. зан./сам.ро б	2,3,5	3%	Відповідно до розкладу навчання
Тема 12. Музеї і туристична галузь на сучасному етапі Нові інформаційні технології музейної справи. Музеї як центри організації дозвілля. Музейна аудиторія та її значення в музейному туризмі.	лекція/ практ. зан./сам.ро б	4,7,8	3%	Відповідно до розкладу навчання
Тема 13. Значення музеїв в туристичній галузі Роль музею в сучасній туристичній діяльності. Організація взаємовигідної співпраці музеїв із туристичними фірмами.	лекція/ практ. зан./сам.ро б	3,6,7	3%	Відповідно до розкладу навчання
Тема 14. Музейна спадщина України Визначні музеї України. Львів - місто-музей і місто музеїв	лекція/ практ. зан./сам.ро б	4,5,8	3%	Відповідно до розкладу навчання
Тема 15. Музейна спадщина Прикарпаття Івано-Франківський краєзнавчий музей. Коломийський музей народного мистецтва Гуцульщини та Покуття ім. Й. Кобринського. Коломийський музей «Писанка». Долинський музей «Бойківщина» Тетяни і Омеляна Антоновичів. Косівський музей народного мистецтва та побуту Гуцульщини. Приватний музей старожитностей Романа Кумлика в Верховині. Історико-меморіальний музей Степана Бандери. Музей визвольних змагань прикарпатського краю. Національний заповідник «Давній Галич». Літературно-меморіальний музей Івана Франка. Русівський літературно-меморіальний музей Василя Стефаника	лекція/ практ. зан./сам.ро б	1,2,4,5,	3%	Відповідно до розкладу навчання

Тема 16. Характеристика найвідоміших музеїв – скансенів України Національний музей народної архітектури та побуту України (село Пирогів, Київська обл.). Львівський музей народної архітектури та побуту «Шевченківський Гай». Музей народної архітектури та побуту Середньої Наддніпрянщини (Переяслав-Хмельницький, Київська обл.). Музей народної архітектури та побуту Прикарпаття (село Крилос, Івано-Франківська обл.).	лекція/ практ. зан./сам.ро б	4,7,8	3%	Відповідно до розкладу навчання
Тема 17: Львів – місто-музей і місто музеїв Характеристика Львівського історичного музею та Національного музею у Львові. Загальна характеристика Львівської галереї мистецтв (Олеський замок, Золочівський замок, Підгорецький замок, Музей оборонної архітектури "П'ятничанська вежа", Меморіальний музей-садиба М. Шашкевича. Характеристика львівських музеїв: Археологічний музей Інституту українознавства НАН України, Музей етнографії та художнього промислу, Львівський музей історії релігії, Аптека-музей "Під Чорним Орлом". Загальна характеристика найвідоміших музеїв Львівської області.	лекція/ практ. зан./сам.ро б	2,4,6	3%	Відповідно до розкладу навчання
Тема 18: Музейна спадщина Західної України Характеристика найвідоміших музеїв Івано-Франківська і області. Характеристика найвідоміших музеїв Буковини. Характеристика найвідоміших музеїв Закарпатської області. Характеристика найвідоміших музеїв Тернопільської області.	лекція/ практ. зан./сам.ро б	2,7,8	3%	Відповідно до розкладу навчання

Тема 19: Музеї Києва Національний історико-культурний заповідник «Софія Київська». Києво-Печерський історико-культурний заповідник. Музей історичних коштовностей України. Національний художній музей України. Національний музей історії України у Другій світовій війні. PinchukArtCentre	лекція/ практ. зан./сам.роб	2,4,5	3%	Відповідно до розкладу навчання
Тема 20: Характеристика найпопулярніших музеїв інших регіонів України Національний заповідник "Хортиця". Історико-археологічний музей-заповідник "Кам'яна могила". Шевченківський національний заповідник "Тарасова гора" в Каневі. Національний історико-архітектурний заповідник "Кам'янець". Меджибізький регіональний історико-етнографічний музей-фортеця.	лекція/ практ. зан./сам.роб	4,5,6	3%	Відповідно до розкладу навчання
Тема 21: Музейні надбання Кримського півострову Музейні надбання Севастополя. Музейні надбання Керчі. Національний історико-археологічний музей заповідник «Херсонес». Феодосійська картинна галерея імені І. К. Айвазовського. Палаци-музеї Південного берега Криму: Лівадійський, Масандрівський й Воронцовський.	лекція/ практ. зан./сам.роб	3,4,8	3%	Відповідно до розкладу навчання
7. Система оцінювання навчальної дисципліни				

Загальна система оцінювання курсу	Форми контролю знань студентів: • поточний та модульний (підсумкова контрольна робота); • підсумковий семестровий (екзамен). Оцінювання знань студентів здійснюється за 100- бальною шкалою, яка переводиться у відповідну національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F). Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі, самостійноопрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях. Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи (питома вага оцінки – 70%). Підсумковий семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що здійснюється в університеті у формі іспиту. На підсумковий семестровий контроль виносяться питання, що передбачають перевірку розуміння студентами програмного матеріалу дисципліни в цілому та рівня сформованості відповідних компетентностей після опанування курсу. Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 30 балів.
Вимоги до письмової роботи	Письмова робота включає 3 блоки завдань за тематикою курсу.
Практичні заняття	Поточні оцінки, які отримуються під час практичних занять, сумуються.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студентам, які мають пропуски, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.
8. Політика курсу	

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату>. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски лабораторних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.

9. Рекомендована література

1. Вайдахер Ф. Загальна музеологія / Переклад з німецької Х. Назаркевич, О. Лянґ, В. Лозинського. Л, 2005. 235 с.
2. Мезенцева Г. Г. Музеезнавство. К., 2012. 180 с.
3. Музейна справа та музейна політика в Україні XX століття. К.: Златограф, 2004. 250 с.
4. Музейний простір України. К., 2011. 420 с.
5. Основи музеезнавства, маркетингу та рекламно-інформаційної діяльності музеїв. Івано-Франківськ : Плай, 2005. 64 с.
6. Україна: скарби музеїв і заповідників. Путівник К., 2017. 620 с.
7. Якубовський В. І. Музеезнавство: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. Видання друге, доповнене і перероблене. Кам'янець-Подільський, 2012. 352 с.

**Викладач: доцент кафедри управління
соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу
та івентменеджменту**

Вичівський П.П.